

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3142/2025. (V. 15.) AB HATÁROZATA**alkotmányjogi panasz elutasításáról**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Juhász Imre, dr. Lomnici Zoltán, és dr. Schanda Balázs* alkotmánybírók párhuzamos indoklásával, valamint *dr. Horváth Attila és dr. Patyi András* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § (4) bekezdése, valamint a nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend részletes szabályairól szóló 245/2024. (VIII. 8.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

I n d o k o l á s**I.**

- [1] 1. A kiskorú (a továbbiakban: kk.) indítványozó szülői hozzájáruló nyilatkozat birtokában, személyesen eljárva az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján előterjesztett (és az Alkotmánybíróság főtítkárnak felhívására kiegészített) alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 24. § (4) bekezdésének, továbbá a nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend részletes szabályairól szóló 245/2024. (VIII. 8.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban: Rendelet) az alaptörvény-ellenességét, mivel azok az indítvány szerint sértik az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdését, VI. cikk (1) bekezdését, XI. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, valamint a XV. cikk (2) bekezdését.
- [2] 1.1. A kk. indítványozó 2024. szeptember 2-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyet 2024. szeptember 30-án – főtítkári hiánypótlási felhívást követően – kiegészített. A kiegészített alkotmányjogi panaszához szülői hozzájáruló nyilatkozatot is csatolt. Alkotmányjogi panaszában előadta, hogy az általa támadott Rendelet és ezáltal a Nkt. – 2024. szeptember 1-jétől hatályos – 24. § (4) bekezdése számos Alaptörvényben deklarált alapjogát (hatósági vagy bírósági döntés nélkül) közvetlenül sérti (tekintettel arra, hogy rá diákként, az oktatási intézményben közvetlenül kihatnak a Rendelet szabályai).
- [3] Alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy a Rendelet (1. §-a, 2. §-a valamint 3. § (1) és (2) bekezdései) sérti(k) az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdését. Álláspontja szerint azáltal, hogy a Rendelet szerinti tilalom csak a diákokra (az oktatási intézmény más tagjára, így pl. a tanárookra azonban nem) vonatkozik, ezáltal a tanárok olyan tárgyakat is birtokolhatnak, amelyek potenciálisan veszélyt jelenthetnek a diákok biztonságára, csökkentve ezzel az intézményen belüli biztonságos környezetet. Ezzel összefüggésben azt is kiemelte, hogy a szabályozás azért is sérti az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdését, mivel az nem biztosítja az oktatási intézmény minden tagja számára egyenlő mértékben a testi és személyi biztonságot. A kk. indítványozó álláspontja szerint a telekommunikációs eszközök (különösen a telefonok) használatának szigorú korlátozása is sérti a diákok személyi biztonságához való jogát. Ezen eszközök ugyanis fontosak lehetnek sürgős helyzetekben is, amikor pl. gyors segítségkérés vagy információátadás szükséges. A jelenlegi szabályozás azonban ezt ellehetetleníti.
- [4] A kk. indítványozó álláspontja szerint a Rendelet 4. § (2) bekezdése sérti az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését is, mivel lehetőséget ad a pedagógus számára, hogy amennyiben „arra utaló információ” merül fel, hogy a tanulónál a Rendelet szerinti tiltott vagy korlátozott tárgy van, akkor felszólítsa a tanulót, hogy igazolja, hogy nincs nála ilyen tárgy. Ez a szabályozás a kk. indítványozó szerint sérti a magánélethez való jogot, mivel lehe-

tőiséget ad a tanároknak arra, hogy csupán feltételezések (és nem bizonyítékok) alapján ellenőrzést végezzenek a diákok személyes tárgyaiban.

- [5] Az alkotmányjogi panasz a Rendelet 2. §-át, valamint 3. § (1) és (2) bekezdéseit, továbbá az 5. §-át az Alaptörvény XI. cikk (1) bekezdésével is ellentétesnek tartja. Álláspontja szerint az Nkt. 24. § (4) bekezdése valamint a Rendelet említett részei sértik a diákok művelődéshez való jogát. Az okoseszközök nélkül ugyanis nem tudnak hozzáférni pl. a KRÉTA rendszerhez, vagy épp nem tudnak olyan oktatási célú információhoz hozzáférni, azokra rákeresni, amelyek szükségesek lennének számukra az oktatáshoz. A tilalom azt is eredményezi, hogy a diákok nem tudják naprakészen követni az órák közötti változásokat. A fentiek mellett úgy véli, hogy a tiltott és korlátozott eszközök leadása és visszaadása túlzott adminisztrációs terhet ró az oktatási intézményekre, amelyek jelentős idővesztést okoznak, és ami által csökken az oktatás minősége és folytonossága.
- [6] A kk. indítványozó a fentieken túl az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését is sérülni véli. Álláspontja szerint az Nkt. 24. § (4) bekezdése valamint a Rendelet 2. §-a és 3. § (1) és (2) bekezdései aránytalanul korlátozzák a diákok jogait a mobiltelefonok birtoklására és használatára vonatkozóan. Ezen eszközök jelentős értéket képviselnek, azok átadása (a kk. indítványozó szerint elkobzása) és elzárása során azonban ezen eszközök megsérülhetnek vagy elveszhetnek. Az aránytalanság véleménye szerint azáltal valósul meg, hogy az elérni kívánt cél enyhébb eszközzel (pl. a telefonok kötelező kikapcsolása) is megvalósítható lenne.
- [7] Az alkotmányjogi panasz szerint az Nkt. 24. § (4) bekezdése, valamint a Rendelet 1. §-a az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését is sérti, mivel a szabályozás indokolatlan különbséget teremt a diákok és tanárok között a tiltott és korlátozott tárgyak tekintetében – utóbbi személyi körre nem terjed ki a szabályozás hatálya. Álláspontja szerint a diákok és a tanárok összehasonlítható csoportba tartoznak, és a szabályozásban megjelenő különbségtétel alkotmányos indok nélküli.
- [8] 2. Az alkotmányjogi panasz beérkezését követően a belügyminiszter, mint a Rendelet megalkotásáért felelős miniszter, *amicus curiae* beadványt küldött az Alkotmánybíróság részére.

II.

- [9] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„IV. cikk (1) Mindenkinnek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.”

„VI. cikk (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.”

„XI. cikk (1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.”

„XIII. cikk (1) Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

„XV. cikk (1) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

- [10] 2. Az Nkt. érintett rendelkezése:

„24. § (4) A Kormány rendeletben meghatározza azon – a tanulói jogviszonyból, kollégiumi tagsági viszonyból származó kötelezettségek teljesítéséhez, jogok gyakorlásához nem szükséges – tárgyak körét, amelyet a tanuló a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez való jogra, az egészséghez való jogra, az oktatás zavartalanságának biztosítására, valamint a köz érdekére, közbiztonságra tekintettel a 7. § (1) bekezdés b)–j) pontja szerinti nevelési-oktatási intézménybe [a (4) és (5) bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: nevelési-oktatási intézmény]

- a) nem vihet be (a továbbiakban: tiltott tárgy), vagy
- b) bevihet, azonban azt a tanítási nap folyamán csak akkor birtokolhatja és használhatja, ha azt a nevelési-oktatási intézmény
 - ba) igazgatója egészségügyi célból vagy
 - bb) pedagógusa pedagógiai célból
 – a tanulmányi rendszerben a Kormány rendeletében foglaltak alapján rögzítettek szerint – az általa meghatározott időszakra engedélyezi (a továbbiakban: használatában korlátozott tárgy).”

[11] 3. A Rendelet:

„A Kormány a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 94. § (4) bekezdés *t*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Tiltott tárgyak köre

1. § A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 7. § (1) bekezdés *b*)–*j*) pontja szerinti nevelési-oktatási intézménybe a tanuló által nem vihető be
- a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti közbiztonságra különösen veszélyes eszköz,
 - azon tárgy, amelynek birtoklása
 - ba) a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényben vagy
 - bb) a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben foglaltak szerint büntetendő, vagy
 - a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részére nem értékesíthető termék.

2. Használatában korlátozott tárgyak köre

2. § Használatában korlátozott tárgynak minősül
- a tanítási nap folyamán
 - aa) az általános iskola 1–8. évfolyamán,
 - ab) a gimnázium 5–12. évfolyamán,
 - ac) a szakgimnázium 9–13. évfolyamán,
 - a foglalkozások ideje alatt a kollégiumban,
 - a foglalkozások, tanórák ideje alatt – ideértve az intézményben töltött időt is – az alapfokú művészeti iskola minden évfolyamán vagy
 - a tanórák, a szakmai oktatás, illetve a szakképesítésre felkészítő szakmai képzés szerinti foglalkozások ideje alatt – ideértve az intézményben töltött időt is – a szakiskola minden évfolyamán
 - a telekommunikációs eszközök – különösen a mobiltelefonok –, a kép- vagy hangrögzítésre alkalmas eszközök és az internetelérésre alkalmas okoseszközök.

3. A tiltott és használatában korlátozott tárgyak átvételének és visszaadásának szabályai

3. § (1) A használatában korlátozott tárgy a 2. § szerinti nevelési-oktatási intézménybe bevihető, azzal, hogy a tanuló a használatában korlátozott tárgyat a tanítási nap kezdetén, a tanítási órák megkezdése előtt – kollégiumban a foglalkozás megkezdése előtt – az intézmény házirendjében meghatározottak szerint leadja – a kollégium kivételével – a tanítási nap időtartamára, és azt a házirendben meghatározottak szerint visszakapja.
- (2) A használatában korlátozott tárgyat az átvételt követően a nevelési-oktatási intézmény által a házirendben meghatározott elzárt helyen kell tárolni.
- (3) Az 1. § a) és c) pontja szerinti tiltott tárgyat a házirendben meghatározott személy veszi át és tárolja visszaadásáig.
- (4) Az 1. § a) és c) pontja szerinti tiltott tárgyat – ha annak birtoklását jogszabály nem zárja ki – az a) és b) pontban foglaltak kivételével a tanuló szülőjének, ha a tanuló a 18. életévét betöltötte, a tanulónak, vagy

ha kétséget kizáróan megállapítható, hogy a tiltott tárgy tulajdonosa harmadik személy, a harmadik személynek kell visszaadni.

(5) Az átvett tárgyat az átvétel időpontja szerinti állapotban kell visszaadni az (1) és (4) bekezdés szerinti személy részére.

4. A tiltott és használatában korlátozott tárgyakra vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése

4. § (1) Ha arra utaló információ merül fel, hogy a tanuló az Nkt. 7. § (1) bekezdés b)–j) pontja szerinti nevelési-oktatási intézmény területén az 1. § b) pontja szerinti tiltott tárgyat tart birtokában, akkor a szabályok betartását a pedagógus, valamint a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott alkalmazott (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: pedagógus) jogosult ellenőrizni, azzal, hogy felszólítja a tanulót annak igazolására, hogy a tiltott tárgy nincs a birtokában, és ezzel egyidejűleg értesíti

ba) a nevelési-oktatási intézmény rendjének fenntartásában közreműködő személyt,

bb) az általános rendőri szervet és

bc) a tanuló szülőjét.

(2) Ha arra utaló információ merül fel, hogy a tanuló az Nkt. 7. § (1) bekezdés *b–j)* pontja szerinti nevelési-oktatási intézmény területén

az 1. § *a)* és *c)* pontja szerinti tiltott tárgyat vagy

használatában korlátozott tárgyat engedély nélkül tart birtokában, akkor a szabályok betartását a pedagógus jogosult ellenőrizni, azzal, hogy elsősorban felszólítja a tanulót a tárgy átadására, amennyiben felszólítás ellenére a tárgyat nem adja át, felszólítja a tanulót annak igazolására, hogy a tiltott vagy használatában korlátozott tárgy nincs a birtokában.

(3) Ha a tanuló

az 1. § *a)* és *c)* pontja szerinti tiltott tárgyat vagy

a használatában korlátozott tárgyat engedély nélkül

birtokában tartja a tanítás vagy a kollégiumi foglalkozás időtartama alatt, azt a tanulótól a pedagógus átveszi.

5. A tanuló részére a birtoklás és használat igazgató, valamint pedagógus általi engedélyezése

5. § Az Nkt. 24. § (4) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a birtoklásra és használatra vonatkozó engedélyezést az igazgató vagy a pedagógus végzi a tanulmányi rendszerben, azzal, hogy rögzíti

a birtoklás és a használat célját,

az engedély érvényességének időtartamát (tanóra, foglalkozás, tanítási év), továbbá a birtokolható tárgyat.

6. Záró rendelkezések

6. § Ez a rendelet 2024. szeptember 1-jén lép hatályba.”

III.

[12] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26. § (2) bekezdése tekintetében részben megfelel az Abtv.-ben foglalt formai és tartalmi követelményeknek.

[13] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát (az indítvány önálló benyújtására irányuló és az adatkezelési kérdésekre kiterjedő szülői hozzájáruló nyilatkozat birtokában) az Abtv. 26. § (2) bekezdésére alapítottnan terjesztette elő, mely szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

[14] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenesnek vélt jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.

- [15] Az indítványozó kiskorú. Az Abtv. a 26. §-ában úgy fogalmaz, hogy a panasz benyújtásának feltétele valamely az Alaptörvényben biztosított jog sérelme. E tekintetben az indítványozói jogosultság előfeltétele kettős: egyfelől szükséges hozzá, hogy az indítványozó az adott ügyben felhívott, érvényesíteni kívánt Alaptörvényben biztosított jogvédelemre jogot formálhat (alapjogi jogképesség), és e jogok önálló érvényesítésére képes (alapjogi cselekvőképesség). Jelen ügyben vitán felül áll, hogy az indítványozó alapjogi jogképessége a hivatkozott alapjogok tekintetében fennáll. A kiskorú, korlátozottan cselekvőképes indítványozó törvényes képviselője utólagos hozzájárulásával nyújtotta be indítványát. Ekként, jelen ügyben az Alkotmánybíróság az indítvány érdemi elbírálásáról döntött.
- [16] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította azt is, hogy az Nkt. 24. § (4) bekezdése, valamint a Rendelet 2024. szeptember 1-jén lépett hatályba, míg az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2024. szeptember 2-án, azaz a fenti törvényes határidőn belül nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz.
- [17] 3. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint „a panasz befogadhatóságának feltétele az érintettség, nevezetesen az, hogy a panaszos által alaptörvény-ellenesnek ítélt jogszabály a panaszos személyét, konkrét jogviszonyát közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintő rendelkezést állapít meg, s ennek következtében a panaszos alapjogai sérülnek” {33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [61]}. „[a] panaszos alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az *actio popularis*-tól.” {Lásd többek között: 3053/2018. (II. 13.) AB végzés, Indokolás [10]}. Ugyancsak a fenti határozatában mondta ki a testület azt is, hogy az érintettség akkor is megállapítható, ha a támadott jogszabály alkalmazására még nem került sor, de a panaszolt jogsérelem közvetlenül, belátható időn belül, kényszerítőleg bekövetkezik {33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [66]}.
- [18] A kk. indítványozó érintettségének igazolása tekintetében arra hivatkozott, hogy ő tanköteles diák (ennek alátámasztására érvényes diákigazolványának másolatát is csatolta).
- [19] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó közvetlen érintettsége megállapítható, mivel a támadott Nkt. 24. § (4) bekezdése és a támadott Rendelet rá közvetlenül hatályosul, őt az alkotmányjogi panaszában állított alapjogsérelem közvetlenül, külön bírói döntés nélkül érinti, amellyel szemben nem áll rendelkezésére annak orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás.
- [20] 4. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése, a VI. cikk (1) bekezdése, a XI. cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1) bekezdése, valamint XV. cikk (2) bekezdése vonatkozásában tartalmazza az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt kötelező indítványi elemeket. Az indítványozó
- megjelölte az Abtv. 26. § (2) bekezdését, amely megalapozza az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá az alkotmányjogi panasz az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást is tartalmaz;
 - megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályhelyeket;
 - megjelölte az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét;
 - kifejtette az Alaptörvényben biztosított joga sérelmének lényegét, e vonatkozásban előadta a támadott jogszabályhelyek alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtését;
 - előterjesztette kifejezett kérelmét a támadott jogszabályhelyek megsemmisítésére.
- [21] 5. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [22] 5.1. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése, a VI. cikk (1) bekezdése, a XI. cikk (1) bekezdése, valamint a XV. cikk (2) bekezdése tekintetében az alábbiak miatt nem felel meg az Abtv. 29. §-ának.
- [23] 5.1.1. A kk. indítványozó álláspontja szerint a támadott szabályozás sérti az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdését, mivel ezáltal az oktatási-nevelési intézményben nem biztosított egyenlő mértékben mindenki számára a testi és személyi biztonság (tekintettel arra, hogy a Rendelet a pedagógusokra nem vonatkozik), továbbá a telefonjuk nélkül a diákok nem tudják egy indokolt esetben szüleiket vagy a hatóságokat értesíteni, ezáltal azonban csökken a személyi biztonságuk.

- [24] E tekintetben fontos kiemelni, hogy a pedagógusokra más jogszabályok vonatkoznak, amelyek azonban a tiltott eszközök körét hasonló körben határozzák meg, mint a jelen ügyben támadott rendelkezések. Emellett azt is hangsúlyozni kell, hogy egy diák az iskolában töltött idő alatt a pedagógusokra van bízva, így az ő felelősségük lesz egy sürgős, adott esetben veszélyhelyzetben a szülők és a hatóságok értesítése. Az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése a személyes szabadság és biztonság alapjogáról rendelkezik, amely elsődlegesen az állam személyes szabadságot érintő intézkedéseivel szemben nyújt védelmet. Az indítvánnyal támadott rendelkezések – az indítványban felvetettek összefüggésében – és az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése között nem állapítható meg érdemi alkotmányossági összefüggés. Mindezek alapján azonban megállapítható, hogy a támadott jogszabályok, az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése tekintetében nem vetnek fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, ezért e tekintetben az indítvány nem felel meg az Abtv. 29. §-ának.
- [25] 5.1.2. Az alkotmányjogi panasz szerint a Rendelet sérti az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését is, mivel az a kk. indítványozó szerint pusztán feltételezés alapján lehetőséget ad a diákok személyes tárgyainak átvizsgálására, ez pedig sérti a magánszférájukat.
- [26] E tekintetben fontos kiemelni, hogy a jogszabály nem a diákok személyes tárgyainak átvizsgálására vagy átkutatására ad lehetőséget, hanem vagy arra, hogy a pedagógus felszólítsa a diákot annak igazolására, hogy tiltott tárgy nincs a birtokában, vagy arra, hogy a pedagógus értesítse a tiltott tárgy birtoklásának tényéről a jogszabály szerinti kört (pl. a szülőket vagy a rendőrséget). Mindezek alapján az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése tekintetében sem állapítható meg az Abtv. 29. §-ának teljesülése.
- [27] 5.1.3. A kk. indítványozó a támadott jogszabályok tekintetében a művelődéshez való jogának a sérelmét is állította [Alaptörvény XI. cikk (1) bekezdés]. Ebben a körben az indítvány a KRÉTA rendszerhez való hozzáférés és más oktatási célú információk egy meghatározott eszköz (kifejezetten a tanuló magáncélú használatában lévő mobiltelefon) útján történő megismerésének korlátozására hivatkozott. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kk. indítványozó által felhozott érvek csak távoli kapcsolatban állnak a művelődéshez való jog érvényesülésével, így az alkotmányjogi panaszban felhozott érvek e tekintetben sem vetnek fel alkotmányjogi jelentőségű kérdést. Ezért az alkotmányjogi panasz e tekintetben sem felel meg az Abtv. 29. §-ának.
- [28] 5.1.4. Az alkotmányjogi panasz szerint az Nkt. 24. § (4) bekezdése és a Rendelet sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését is, mivel a szabályozás indokolatlan különbséget teremt a diákok és tanárok között a tiltott és korlátozott tárgyak tekintetében – utóbbi személyi körre nem terjed ki a szabályozás hatálya.
- [29] E körben fontos kiemelni, hogy a diszkrimináció fennállásának vizsgálatakor előkérdésként határozható meg, hogy az eltérő szabályozás alá eső személyek homogén csoportba tartoznak-e, vagyis egymással összehasonlítható helyzetben lévő jogalanyok-e. A hátrányos megkülönböztetés ugyanis csak homogén csoporton belül értelmezhető és vizsgálható. Ha az eltérő szabályozás alá eső személyek köre nem képez homogén csoportot, akkor a diszkrimináció vizsgálata sem értelmezhető.
- [30] A csoportképzés során azt kell vizsgálni, hogy a jogalanyok releváns tulajdonságuk tekintetében összehasonlítható helyzetben vannak-e. Jelen ügyben fontos kiemelni, hogy a nevelési-oktatási intézményben dolgozó tanárok munkavégzésre irányuló jogviszonyban állnak az intézménnyel, és ezáltal rájuk sokkal szigorúbb, a munkavégzés minden elemét érintő szabályozás vonatkozik. Ezzel szemben a tanulók jogviszonya egy nevelési-oktatási jogviszony, ahol ők minden szempontból védelem alatt állnak. Megállapítható tehát, hogy a diákok és a tanárok, a jogviszonyuk tartalma és jellege tekintetében nem képeznek homogén csoportot.
- [31] Tekintettel arra, hogy az indítvánnyal támadott összefüggésben a pedagógusok és a diákok nem alkotnak azonos szabályozási kört, e két szabályozási csoportra nézve alkotmányosan indokolt az eltérő szabályozás, így nem állapítható meg diszkrimináció. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése tekintetében sem vet fel az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, így az indítvány e tekintetben sem vizsgálható érdemben.
- [32] 5.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azt állította, hogy a támadott jogszabályok aránytalanul korlátozzák a tulajdonhoz való jogát.
- [33] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügy vonatkozásában – tekintettel arra, hogy az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz esetében nincs bírói döntés – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekinthető, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott Nkt. 24. § (4) bekezdése, valamint a Rendelet összhangban áll-e az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével.

- [34] 6. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján, a panasz befogadásáról szóló döntést mellőzve, az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában érdemben bírálta el.

IV.

- [35] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [36] 1. A kk. indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése tekintetében azt állította, hogy a Rendelet alapjogkorlátozást illetve sérelmet valósít meg. Az Alkotmánybíróság ezért mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy rendeleti szinten lehet-e alapjog gyakorlását szabályozni illetve alapjogot korlátozni.
- [37] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdéséből következően, egy alapjogot törvényi szinten kell szabályozni. Az Alkotmánybíróság több döntésében is rögzítette már ezt a követelményt (lásd: 32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [58], továbbá 10/2024. (V. 10.) AB határozat, Indokolás [33]), amelynek a megsértése már önmagában egy alapjogot korlátozó alacsonyabb jogszabály megsemmisítését eredményezheti. Ugyanakkor fontos azt is kiemelni, hogy ez a formai előírás nem egy abszolút követelmény: nem azt jelenti, hogy az adott alapjog gyakorlásához kapcsolódó összes szabályt törvényben kell rendezni. Az adott alapjog alapvető gyakorlásához kapcsolódó alapvető és garanciális kérdéseket mindenképpen törvénynek kell tartalmaznia, ugyanakkor az egyes részletszabályokat rendeleti úton is szabályozni lehet (10/2024. (V. 10.) AB határozat, Indokolás [33]).
- [38] Jelen esetben az Nkt. – jelen indítvány által is támadott – 24. § (4) bekezdése megteremti az esetleges alapjogkorlátozás törvényi lehetőségét, és a Rendelet már csak ezen Nkt. rendelkezéssel összhangban jelöli ki a részletszabályokat. Ezért megállapítható, hogy a támadott Nkt. rendelkezés és a Rendelet formai szempontból megfelel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével szemben elvárt követelményeknek.
- [39] 2. A kk. indítványozó szerint a telefonoknak a tanítási idő alatti kötelező átadása aránytalanul korlátozza a tulajdonhoz való jogát, mivel az átadás ideje alatt a telefonok megsérülhetnek vagy elveszhetnek, az elérni kívánt cél pedig enyhébb eszközzel (pl. a telefonok kötelező kikapcsolása) is megvalósítható lenne.
- [40] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján azt vizsgálta, hogy az Nkt. 24. § (4) bekezdése és a Rendelet szabályai megvalósítják-e az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében deklarált tulajdonhoz való jog sérelmét, és amennyiben igen akkor az alapjogkorlátozás megfelel-e az alaptörvényi követelményeknek.
- [41] 2.1. A Rendelet 1. §-a a tiltott tárgyak körét határozza meg, a 2. §-a pedig – az Nkt. 24. § (4) bekezdésével összhangban – kimondja, hogy használatában korlátozott tárgynak minősülnek a telekommunikációs eszközök – különösen a mobiltelefonok –, a kép- vagy hangrögzítésre alkalmas eszközök és az internetelésre alkalmas okoseszközök. A Rendelet 3. §-a ezen tiltott és használatában korlátozott tárgyak átvételének tárolásának és visszaadásának rendjét határozza meg.
- [42] A Rendelet 1. §-a szerinti tiltott tárgyak között vannak olyanok, amelyek birtoklása büntetendő, tehát eleve nem lehetnek jogszerűen tulajdon tárgyai. Ezért ezen tárgyak esetében eleve nem beszélhetünk a tulajdonhoz való jog sérelméről sem.
- [43] A Rendelet 1. §-ában meghatározott egyéb tárgyak, valamint a 2. §-ában szabályozott telekommunikációs és okoseszközök esetében – amelyek birtoklását a jogszabály vagy nem tiltja vagy feltételekhez köti – azonban a Rendelet egyértelműen korlátozó jellegűnek tekinthető, hiszen megtiltja azoknak a nevelési-oktatási intézménybe való bevitelét, illetve annak az ott történő, tanítási időben való használatát. Bár az alkotmányos tulajdonvédelem nem azonos a polgári jogi tulajdonvédelemmel, az mégis vitán felül áll, hogy egy, az adott személy tulajdonát képező, illetve használatában álló dolog használatának a megtiltása vagy korlátozása az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jog korlátozása körébe tartozik. Mindezek alapján megállapítható, hogy az Nkt. és a Rendelet szabályai korlátozzák a tulajdonhoz való jogot.
- [44] 2.2. A tulajdonhoz való jog korlátozásának vizsgálatakor az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a korlátozás alkotmányos mércéje – a jogkorlátozás alapját vizsgálva – enyhébb követelményt támaszt az alapjogok Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe foglalt szükségességi mércéjénél, mivel ez esetben elegendő a közérdek meglétét igazolni (lásd: 34/2015. (XII. 9.) AB határozat, Indokolás [46]). Jelen Rendeletben a korlátozás célja kettős: a tiltott tárgyak esetében egyértelműen a közbiztonság és a jogszabályok betartásának általános követelménye a szabályozás célja, a használatában korlátozott tárgyak (vagyis a telekommunikációs és okoseszközök) esetében pedig – a nemzetközi tendenciákhoz is igazodva – a diákok tanórán való figyelmének

erősítése, és a szociális kapcsolatok erősítésének szempontjai jelennek meg. Az Nkt. 24. § (4) bekezdése is megerősíti ezen szempontokat, amikor úgy fogalmaz, hogy a szabályozás célja a tanuló megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez való joga, az egészséghez való joga, az oktatás zavartalanságának biztosítása, valamint a közérdek és a közbiztonság. A tiltott tárgyak esetében a szabályozás célját tehát a közérdek mint szükségességi szempont egyértelműen igazolja. A használatában korlátozott tárgyak esetében pedig, a szakmai viták sokszínűségét elfogadva és azokat nem vitatva, szintén szükséges (de természetesen nem alternatíva nélküli) eszköznek tekinthető az Nkt.-ben meghatározott cél eléréséhez a telefonok és okoseszközök tanítási időben történő használatának kizárása illetve ezen eszközöknek az oktatási-nevelési intézmény részére történő kötelező átadása. Mindezek alapján megállapítható, hogy az Nkt. és a Rendelet szerinti korlátozás szükségessége alkotmányosan igazolható.

- [45] 2.3. Az alapjogkorlátozás megengedhetőségének utolsó vizsgálati eleme, a tulajdonhoz való jog korlátozása esetében is az arányosság kérdése.
- [46] 2.3.1. A kk. indítványozó a tulajdonhoz való jog korlátozásának arányossága (illetve aránytalansága) kapcsán ugyan arra külön nem hivatkozott, hogy a Rendelet szerint a nevelési-oktatási intézménynek az oktatási időben átadott tárgyak esetében a kötelező átadás következtében bekövetkezett használatban való korlátozás arányosnak tekinthető-e, az Alkotmánybíróság mégis fontosnak tartotta ennek vizsgálatát is, tekintettel arra, hogy a Rendelet szabályai a tulajdonhoz való jognak ezen elemét korlátozzák. A 2.2-es alpontban (Indokolás [44]) írtak szerint a Rendelet alapján átadott tárgyak esetében a közérdek mentén igazolható a korlátozás elrendelésének szükségessége, amely elsősorban a tanítás zavartalanságában, illetve a diákok figyelmének növelésében határozható meg. Az okoseszközöknek a napközbeni kötelező átadása azzal jár, hogy az oktatási-nevelési intézményben tanuló diákok napközben nem használhatják okoseszközüket. Ha ezt összevetjük a korlátozás céljával, akkor megállapítható, hogy az oktatási-nevelési intézmény rendjének, illetve a többi diák tanuláshoz való jogának a védelme olyan legitim célnak tekinthető, amellyel összevetve a Rendelet szerinti okoseszközök használatának tanítási időben való korlátozását, a korlátozás arányosnak lesz tekinthető. A Rendelet szerinti tulajdonhoz való jog korlátozás (a használat korlátozása) arányossága tekintetében az Alkotmánybíróság fontosnak tartja továbbá azt is kiemelni, hogy az Nkt. 24. § (4) bekezdése, valamint a Rendelet 5. §-a lehetőséget biztosít arra, hogy az igazgató vagy a pedagógus a használatában korlátozott tárgyak tekintetében mégis engedélyezze az adott tárgy birtoklását és használatát a nevelési-oktatási intézményben (egészségügyi vagy pedagógiai célból, a birtoklás és használat céljának, időtartamának és tárgyának meghatározásával). Ezen rendelkezések pedig ugyancsak garanciát teremtenek arra, hogy a tulajdonhoz való jog korlátozása megfelelően az arányosság követelményének.
- [47] 2.3.2. A kk. indítványozó alkotmányjogi panaszában elsősorban azt kifogásolta, hogy aránytalan sérelmet okoz a telefonok kötelező átadása, mivel a tárolás során abban kár keletkezhet. E tekintetben ezért azt is vizsgálni kell, hogy a Rendelet megfelelően szabályozza-e a nevelési-oktatási intézménynek tanítási időben kötelezően átadott tárgyakban esetlegesen bekövetkező károk megtérítését. A Rendelet 3. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az átvett tárgyat az átvétel időpontja szerinti állapotban kell visszaadni az érintett személy részére. Ez az előírás tehát kötelezettséget teremt a nevelési-oktatási intézmény részére, hogy az átvett eszközt úgy tárolja, hogy abban kár ne essen, és arra is, hogy ha abban kár esik, akkor azt kompenzálni kell. Ennek tekintetében azt is hangsúlyozni kell, hogy egy esetlegesen bekövetkező kár esetében a kár viseléséért való felelősséget kizárni alkotmányos keretek között nem is lehetne, azt valakinek minden esetben viselnie kell. A kár viselésére vonatkozóan a Rendelet további szabályokat nem tartalmaz. Ugyanakkor amennyiben egy speciális kárfelelősségi helyzetben a konkrét jogszabály nem tartalmaz különleges anyagi és eljárási szabályokat, akkor az általános polgári jogi kárfelelősségi szabályok lesznek irányadók. E tekintetben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) általános kárfelelősségi szabálya (6:519. §) és a más személyek által okozott károkért való felelősség szabályai lesznek az irányadók (6:540. §). Utóbbi esetében a Ptk. úgy rendelkezik, hogy ha az alkalmazott a foglalkoztatására irányuló jogviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz, a károsulttal szemben a munkáltató a felelős. Ha pedig a kárt szándékosan okozta, akkor egyetemlegesen fognak felelni. Ezek alapján megállapítható, hogy a Rendelet szerint átadott tárgyakban kár keletkezik, akkor azért a nevelési-oktatási intézmény fog felelni, ha pedig a tárgyat átvető személy szándékosan okozza a kárt, akkor a nevelési-oktatási intézmény és a kárt okozó személy egyetemlegesen fognak felelni.

- [48] 2.3.3. Mindezek alapján megállapítható, hogy az Nkt. 24. § (4) bekezdése és a Rendelet szabályai szerinti tulajdonhoz való jog korlátozása – a fentiek tekintetében – megfelel az arányosság követelményének.
- [49] 3. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy a Rendelet szabályozása nem sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, mivel nem tartalmaz olyan szabályozást, amely a tulajdonhoz való jog aránytalan sérelmét valósítaná meg, ezért az alkotmányjogi panaszt elutasította.

Budapest, 2025. április 1.

Dr. Juhász Imre s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [50] Egyetértek a rendelkező rész szerinti elutasítással, azonban álláspontom szerint a határozat indokolásának lényeges hiányossága, hogy nem végezte el kellő körültekintéssel az indítványozói jogosultság vizsgálatát.
- [51] Jelen ügy indítványozója egy 14. életévét betöltött kiskorú személy volt, aki törvényes képviselőjének hozzájárulásával kezdeményezte az alkotmányjogi panasz eljárást. Vitán felül áll, hogy az alapjogok minden embert megilletnek, sőt, az Alaptörvény a gyermekeket kiemelt védelemben részesíti. Itt azonban nem ez a kérdés, hanem az alapjog Alkotmánybíróság előtti eljárásban kiskorú általi érvényesítésének rendje. Az indítványozói jogosultságot illetően tehát abban kellett volna egyértelműen állást foglalni, hogy a 18. életév alatti személyek milyen módon tudják érvényesíteni az alapjogaikat, azaz milyen formai követelményeknek kell eleget tenniük, hogy az Alkotmánybíróság előtt indítványozóként eljárhassanak.
- [52] Az Alkotmánybíróság eljárása *sui generis* eljárás, amelyet az Abtv. részletesen szabályoz – egyebek mellett – a határidő, az érintettség, valamint az eljárás formai és tartalmi követelményeit illetően is, azonban a kiskorúak indítványozói jogosultságával összefüggésben semmilyen rendelkezést nem tartalmaz. Erre az esetre jelenleg az Alkotmánybíróságnak nincs kiforrott, határozataiban következetesen alkalmazott gyakorlata. Kizárólag ez utóbbi miatt osztottam azt a többségi álláspontot, hogy jelen ügyben a kiskorú indítványát be kell fogadnia az Alkotmánybíróságnak, hiszen maga az indítványozó, illetve törvényes képviselője sem lehetett tisztában azzal, hogy milyen formai követelményeknek kellett (volna) eleget tenni. A jövőre nézve ugyanakkor elkerülhetetlennek tartom a kiskorúak indítványozói jogosultságával kapcsolatos kérdés mielőbbi rendezését. Erre álláspontom szerint nem alkalmas eszköz az Ügyrend módosítása sem, mivel közjogi szervezetszabályzó eszköz lévén az Alkotmánybíróság szervezetén kívül álló személyek számára kötelező erővel nem bír, kötelezettségeket nem állapíthat meg. Célszerűnek tartanám ezért a kérdésben egy következetes Alkotmánybírósági gyakorlat kialakításának megkezdését, de mivel alapvető jog érvényesítésével kapcsolatos kérdés szabályozásáról van szó, alapvető fel a jogalkotás szükségessége is.

- [53] A gyermekek Alkotmánybírósághoz fordulásának mikéntjével kapcsolatos álláspontom pedig az, hogy az Alkotmánybíróság nem „keresheti meg” azt a jogszabályt, amit ezekben az esetekben alkalmazni kíván. Akár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.), akár a Ptk., akár a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény egyes rendelkezéseinek felhatalmazás nélküli alkalmazása sértené az Abtv.-t, (ahol ugyanis az Abtv. háttérként a Pp.-t rendeli alkalmazni ott erre kifejezetten rámutat, mint például az 57. § (9) bekezdésében, vagy a 67. §-ában) ezért ez az út bizonyosan nem járható.
- [54] Nem tekintheti továbbá az Alkotmánybíróság a törvényes képviselő hozzájáruló nyilatkozatát egyfajta „biankó” felhatalmazásnak sem, hiszen ezzel nemcsak a saját eljárását és a szülői jogosítványokat gyengítené, hanem a gyermek legjobb érdekét sem szolgálná. A gyermek legjobb, mindenek felett álló érdeke és a törvényes képviselők nevelési kötelezettsége kizárólag úgy lenne biztosítható, ha a gyermek az indítványát a törvényes képviselője útján nyújthatná be.

Budapest, 2025. április 1.

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [55] A határozat által javasolt elutasító döntéssel egyetértek, azt magam is megszavaztam. Ugyanakkor az indítvány kapcsán kibontakozott elméleti vita egy olyan valós problémára hívta fel a figyelmet, mely adott esetben nem központi kérdése az érdemi alkotmányossági vizsgálatnak: ez az indítványozói jogosultság kérdése olyan esetben, amikor az indítványozó cselekvőképessége valamely okból (adott esetben az életkor, de ez akár lehet gondnokság alá helyezés folytán is) nem teljes.
- [56] Az adott ügyben a kiskorú indítványozó – az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában – az iskolai mobilhasználat tiltására vonatkozó egyes rendelkezések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, melyet a határozat elutasít, elfogadva egyébként az ügy előkérdésének tekinthető indítványozói jogosultság fennállását a néhány hónap híján 16 éves indítványozó esetében is.
- [57] Magam részéről az érdemi vizsgálatot mint megoldást több okból is szerencsésebbnek tartom, mert az alkotmányjogi panaszban felvetett iskolai mobilhasználat problémája nem vitásan széles körét érinti a társadalomnak. A KSH adatai szerint a 2023/2024-es tanévben Magyarországon 1 millió 899 ezer gyermek és fiatal vesz részt a köznevelés, a szakképzés és a felsőoktatás különböző szintű képzéseiben, ebből 1 millió 681 ezer gyermek és fiatal, a 3–22 éves korosztály 88%-a nappali rendszerben tanul. 324 ezer gyermek óvodai nevelésben, 712 ezer tanuló általános iskolai, közel 428 ezer diák középiskolai oktatásban részesül. <https://ksh.hu/s/helyzetkep-2023/#/kiadvany/oktatas>
- [58] Az Abtv. 51. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény, valamint e törvény szerint arra jogosult indítványa alapján jár el. A hatályos szabályozás és az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az indítványozói jogosultság kérdése túlnyomórészt egyes eljárások kezdeményezhetősége kapcsán merül fel, vagyis akként, hogy bizonyos hatásköreit az Alkotmánybíróság csak meghatározott személy(ek) indítványa alapján gyakorolhatja. Az alkotmányjogi panaszra vonatkozóan ilyen konkrétan nevesített személyi kör nincsen meghatározva az Abtv.-ben (sem az Ügyrendben). Az Abtv. 1. § a) pontjában meghatározza, hogy mit jelent az egyedi ügy, azonban egy általános indítványozó-fogalmat nem ad meg, a törvény főszabályként „csak” az (egyedi ügyben való) érintettséget követeli meg a panaszok benyújtása feltételeként, ilyen formán, aki érintett, alapértelmezetten alkotmányjogi panasz indítványozója lehet; az Abtv. nem tartalmaz életkori vagy akár belátási képességhez kötött szűkítő feltételt. [Megjegyzem: az, hogy valaki például gondnokság alatt áll, nem is feltétlenül állapítható meg az Alkotmánybíróság számára, különösen egy Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz esetében, hiszen ott még az alapul fekvő eljárás is hiányzik, melyből esetleg kiderülne az indítványozó cselekvőképességére vonatkozó bármely információ az Alkotmánybíróság számára.]
- [59] A határozat a kiskorú indítványozói jogosultságát vizsgálva az alapjogi jogképesség és alapjogi cselekvőképesség fogalmakat használja, melyeket megfelelő kiindulópontnak tartok az Alkotmánybíróság eljárásának *sui generis* jellegére tekintettel is. Azt gondolom, hogy számos olyan helyzet lehetséges, amikor a kiskorú maga kényszerül alapjogai érvényesítésére, legyen annak bármilyen oka is (érdekellentét a szülővel vagy a szülők hiánya, *ad absurdum* bűncselekmény elkövetése folytán a jogellenes fogvatartási körülmények miatt kártalanítási igény érvényesítése stb.). Ráadásul a 18 éven aluliaknak más (nemzetközi) fórumokon is lehetősége van arra, hogy

eljárást kezdeményezzenek, az életkor nem jelent *expressis verbis* kizáró okot. Ezzel együtt is nyilvánvalóvá vált számomra, hogy a jelenlegi szabályozás alapján egymásnak homlokegyenest ellentmondó álláspontok is kialakulhatnak, és így a jogkövető állampolgároktól is nehezen várható el, hogy eligazodjanak az alapjogi jog- és cselekvőképesség kategóriáiban. Számos ágazati jogszabály maga is meghatározza, hogy ki lehet például ügyfél az adott eljárásban (lásd például: Ákr. 10. §). Az Alkotmánybíróságra vonatkozó rendelkezések – a fentebb írtak szerint – azonban ilyen jellegű szabályokat nem tartalmaznak. Álláspontom szerint a kérdés tisztázása nem zárható ki, ezt valamilyen formában előbb-utóbb rendezni szükséges, különös tekintettel az érintettek nagy számára is.

Budapest, 2025. április 1.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [60] A határozat előadó alkotmánybírójaként a határozatban foglaltakkal egyetértek, ugyanakkor a kiskorú indítványozó indítványozói jogosultsága tekintetében indokoltnak tartottam volna az indokolást az alábbi megállapításokkal is kiegészíteni.
- [61] A határozat többségi indokolása megállapítja, hogy a hivatkozott alapjogok tekintetében fennáll az indítványozó alapjogi jogképessége. A többségi indokolás azt is rögzíti, hogy az alapjogi cselekvőképesség fogalma alatt az alapjogok önálló érvényesítésére való képességet érthetjük. Ezt követően azonban a határozat többségi indokolása nem tér ki ennek vizsgálatára. Álláspontom szerint az alapjogi cselekvőképesség nem azonos a polgári jogi cselekvőképesség fogalmával. Utóbbi esetében főszabály szerint a cselekvőképesség teljessége egy objektív életkori határ betöltésétől függ, illetve törvényileg meghatározott életkori határok betöltésével a cselekvőképesség mind teljesebbé válik. A polgári jogi cselekvőképesség függ a belátási képesség meglététől is, annak hiánya vagy korlátozott volta szintén a polgári jogi értelemben vett cselekvőképesség korlátozását eredményezheti. Ezzel szemben az alapjogi cselekvőképesség azt fejezi ki, hogy az érintettek (az alapjog alanyai) gyakorolhatják-e, illetve közvetlenül gyakorolhatják-e jogaikat. Az alapjogi cselekvőképesség értelmében az alapjog jogosultja az Alaptörvény vagy törvény keretei között akár egyénileg, akár más útján gyakorolhatja (ha ez az adott alapjoggal összefér) és érvényesítheti az őt, alapjogi jogképessége alapján megillető jogokat. Az alapjogi cselekvőképesség teljességének határát főszabály szerint a 18. életév betöltéséhez köthetjük. Egyes esetekben azonban, az alapjogi cselekvőképesség meglétének vizsgálatakor nem csak az egyén életkorát, hanem az adott kérdés tárgyát is figyelembe kell venni. Ennek alapján adott esetben az alapjoggyakorlás lehetősége (vagyis az alapjogi cselekvőképesség) életkori határa a 18. életév betöltésénél alacsonyabb életkor is lehet. Jelen ügyben, az indítványozó által hivatkozott alapjogok mind olyan alapjogoknak tekinthetőek, amelyeket a kiskorú indítványozó egyénileg is gyakorolhat és érvényesíthet, ahogy az alkotmányjogi panaszban támadott Rendelet is eleve nagyrészt olyan személyeket érint, akik még nem töltötték be a 18. életévüket. Mindezek alapján megállapítható, hogy jelen esetben a kiskorú indítványozó rendelkezik alapjogi cselekvőképességgel, azaz az indítványozói jogosultsága ez alapján áll fenn.

Budapest, 2025. április 1.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila alkotmánybíró különvéleménye

- [62] Nem szavaztam meg a határozatot, mert álláspontom szerint az indítvány visszautasításának lett volna helye több okból is.
- [63] 1. Elsőként arra tekintettel kellett volna visszautasítani az alkotmányjogi panaszt, hogy az indítványozó 15 éves kiskorú nem a szülői felügyeletet gyakorló szülő mint törvényes képviselője útján járt el az Alkotmánybíróság

- előtti eljárásban. E tekintetben nem tartottam elegendőnek az alkotmányjogi panasz eljárásban utóbb csatolt szülői hozzájáruló nyilatkozatot, mivel az alapján – az érdemi azonosításhoz szükséges személyes adatok hiányában – egyrészt egyáltalán nem volt joghatályosan azonosítható a szülő, másrészt az sem, hogy az érintett személy valóban szülői felügyeleti jogot gyakorló szülőnek minősül az indítványozó kiskorú vonatkozásában.
- [64] Meglátásom szerint az alkotmányjogi panaszt nyilvánvalóan nem az a 15 éves kiskorú személy írta, akinek a nevében beadásra került. Álláspontom szerint erkölcsileg és egyébként jogilag is elítélhető az a gyakorlat, amikor felnőtt emberek gyerekeket használnak fel arra, hogy látszólag a gyermekek jogainak védelmében, azonban alapvetően politikai indíttatásból hatóságok, bíróságok és immáron az Alkotmánybíróság előtt is fellépjenek.
- [65] Egyetértek azzal, hogy a gyermeknek van alapjogi jogképessége, ugyanakkor az alapjogképesség és az alapjog gyakorlása nem azonos fogalmak. Felhívom a figyelmet, hogy a gyermekek alapjoggyakorlásával összefüggésben a Sólyom László vezette Alkotmánybíróság által a 21/1996. (V. 17.) AB határozatban rögzített zsinórmértékekre, amelyek alapján eseti mérlegelés tárgya kell legyen, hogy mely alapjogokat, milyen összefüggésben gyakorolhat a gyermek maga, illetve a nevében és érdekében ki gyakorolhatja, illetve mely alapjogok gyakorlásából zárható ki, amely mérlegelés során „az államnak a gyermeket a fejlődésére káros hatásokon kívül az olyan kockázatvállalásoktól is meg kell óvnia, amelyekkel kapcsolatban életkoránál (az ettől függően feltételezett testi, szellemi, erkölcsi és társadalmi érettségénél) fogva nem képes megismerni és értékelni sem a választható lehetőségeket, sem pedig választása következményeit saját személyiségére, illetve későbbi életére és társadalmi beilleszkedésére nézve.”
- [66] Álláspontom szerint a konkrét ügyben az Alkotmánybíróságnak nem lett volna szabad megengednie, hogy egy kiskorú neve alatt oly módon kerüljön benyújtásra egy alkotmányjogi panasz, hogy azt teljesen nyilvánvalóan nem a kiskorú írta. Véleményem szerint a konkrét ügy tárgyi súlya kapcsán tekintettel arra, hogy a kiskorú oktatását érintő kérdésben az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti normakontrollra irányuló alkotmányjogi panaszról van szó, kizárólag a szülői felügyeletet gyakorló szülő mint az indítványozó kiskorú törvényes képviselője útján élhetett volna indítványtételi joggal.
- [67] Megjegyzendő, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti, a bírói döntések ellen irányuló alkotmányjogi panaszok esetében a kiskorú indítványozó alapvető jogainak védelme érdekében kizárólag a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő fellépését ismeri el [Lásd 3440/2022. (X. 28.) AB határozat, Indokolás [7]; 3093/2022. (III. 10.) AB végzés, Indokolás [7]]. A jelen ügyben az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszok esetében is hasonlóan kellett volna eljárnia a testületnek.
- [68] 2. Másodsorban az indítványozó kiskorú az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való joggal összefüggésben egyáltalán nem igazolta, hogy jogi értelemben olyan mobiltelefon tulajdonosának minősülne, amelyre az általa kifogásolt szabályozás vonatkozik. Köztudomású, hogy kiskorú személy nem vásárolhat mobiltelefon előfizetést, sőt feltöltő kártyát sem, ugyanakkor mobiltelefonnak elviekben lehet a tulajdonosa, azonban az esetek többségében a szülő a kiskorú által használt mobilkészülék tulajdonosa is, ezért a konkrét esetben szükséges lett volna az indítványozó kiskorú mobiltelefont érintő tulajdonjogának tisztázása, hiszen annak hiányában tartalmilag másként kellett volna elbírálni az indítványt annak függvényében, hogy tulajdonosi vagy esetleg használati jogosultsággal rendelkezik.
- [69] Mindezeket túlmenően a jövőre nézve is kifejezetten szükségét érzem annak, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz eljárások során a gyermekek alapjogvédelmét érintő ügyekben az önálló, személyes indítványtétel jogának ne engedjen teret, csak a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő mint törvényes képviselő útján történő indítványtételt tegye lehetővé annak érdekében, hogy a szülőt terhelje az alkotmányjogi panasz eljárással járó felelősség súlya. Álláspontom szerint csak egy szabályozott eljárásjogi keretrendszerben biztosítható érdemben, hogy az Alkotmánybíróság a gyermekek jogait az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése alapján az eljárásai során érdemben biztosítani tudja.

Budapest, 2025. április 1.

*Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró*

Dr. Patyi András alkotmánybíró különvéleménye

- [70] 1. Egyetértek *dr. Horváth Attila* alkotmánybíró különvéleményében foglaltakkal, a határozatnak sem a rendelkező részét, sem az indokolását nem tudom elfogadni, ezért az Abtv. 66. § (2) bekezdése alapján a döntéshez az alábbi különvéleményt csatolom.

- [71] Mindenekelőtt szeretném hangsúlyozni, hogy az alkotmányjogi panasz egy olyan kérdést vetett fel, amelynek társadalmi jelentősége vitathatatlan. Ez azonban nem indokol(hat)ja, hogy egy, az Alaptörvény, az Abtv. és az ezek alapján kialakított és következetesen alkalmazott alkotmánybírósági joggyakorlat szerinti befogadási feltételeknek meg nem felelő indítványt is befogadjon és érdemben elbíráljon az Alkotmánybíróság.
- [72] Álláspontom szerint ugyanis a panaszindítvány befogadásának és érdemi elbírálásának feltételei jelen ügyben több szempontból sem álltak fenn, ezért azt az Alkotmánybíróságnak – az alábbiakra tekintettel – vissza kellett volna utasítani.
- [73] A befogadási feltételek – különösen az érintettség – vizsgálatának az Abtv. 26. § (2) bekezdés szerinti alkotmányjogi panasz esetében azért van különös jelentősége, mivel a panaszos alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az *actio popularis*-tól {3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]; 3442/2023. (X. 25.) AB végzés, Indokolás [21]; 3089/2024. (III. 1.) AB végzés, Indokolás [12]} Az Alaptörvény hatálybalépését megelőzően még bárki, konkrét jogi érdekeltiség és bármiféle időkorlát nélkül kezdeményezhette az Alkotmánybíróság absztrakt utólagos normakontroll eljárását (*actio popularis*). Ez a lehetőség azonban az Alaptörvény hatálybalépésével megszűnt. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel hangsúlyozta, hogy az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz nem válhat *actio popularis* jellegűvé. Ezért nagy hangsúlyt kap a közvetlen panasz eljárásban az indítványozó személyes, közvetlen és aktuális érintettsége, amely hármas feltételnek egyszerre kell teljesülnie. A támadott, sérelemokozásra alkalmas szabályokat az Alkotmánybíróság az ilyen típusú eljárásában csak akkor bírálhatja felül, ha az indítványozó előadásaival igazolja ezeknek a sajátos követelményeknek az egyidejű teljesülését. {3031/2023. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [20]}
- [74] Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia, így amennyiben az indítványozó – egyebek mellett – nem igazolja az érintettségét, úgy az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre az Abtv. 26. § (2) bekezdés szerinti panasz elbírálására.
- [75] 2. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságával kapcsolatos egyik kulcskérdésének magam is a kiskorú panaszos indítványozói jogosultságának megítélését tartom.
- [76] A határozat az indítványozói jogosultság fennállásának normatív alapjaként mindössze az Abtv. 26. §-át hívja fel, miszerint „a panasz benyújtásának feltétele valamely az Alaptörvényben biztosított jog sérelme.” A többségi döntés által ezt követően hivatkozott „alapjogi cselekvőképesség” fogalma viszont csupán egy elméleti konstrukció, amelynek normatív alapja nincs, így ennek alkalmazása (bevezetése) végső soron egy új jogi rendelkezés megalkotásának, vagyis jogalkotásnak tekinthető, amire azonban az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel. Ráadásul ez a fogalom ezidáig *expressis verbis* az Alkotmánybíróság egyetlen korábbi döntésében sem jelent meg.
- [77] Az alkotmányjogi panaszra vonatkozó eljárási szabályokat az Abtv. rögzíti, a természetes személyek cselekvőképességére vonatkozóan az Abtv. sem konkrét rendelkezést, sem utaló szabályt nem tartalmaz, így e tekintetben joghézag áll fenn, ezért a hasonló jogintézmények szabályaiból kell kiindulni.
- [78] A Ptk. mint anyagi jogi jogszabály szerinti polgári jogi cselekvőképességre vonatkozó rendelkezéseket az Abtv. szerinti eljárásokban meglátásom szerint analógia útján nem lehet közvetlenül alkalmazni, sokkal inkább a Pp. szerinti perbeli cselekvőképesség fogalmának alkalmazását tartom indokoltnak. Az alkotmánybírósági indítvány ugyanis inkább hasonlítható a Pp. szerinti keresethez, mintsem a Ptk. szerinti jognyilatkozat, illetve jogügylet jogintézményeihez.
- [79] A többségi döntés végül általános érvennyel nem foglalt egyértelműen állást a kiskorú személyek indítványozói jogosultsága fennállásához szükséges feltételek kérdésében, hanem – mindenféle további indokolás nélkül – csupán a konkrét ügyre nézve, sommásan megállapította, hogy mivel a kiskorú, korlátozottan cselekvőképes indítványozó törvényes képviselője utólagos hozzájárulásával nyújtotta be indítványát, ezért „jelen ügyben az Alkotmánybíróság az indítvány érdemi elbírálásáról döntött.”
- [80] A Pp. szerinti perbeli cselekvőképesség szabályainak a jelen ügyben való közvetlen alkalmazása viszont azt jelentette volna, hogy nem lett volna elegendő a törvényes képviselő hozzájárulása (ahogy arra a többségi határozat indokolása utal), hanem az indítványozó csak és kizárólag törvényes képviselője útján járhatott volna el.
- [81] A hatályos jogi szabályozási környezet alapján tehát nem lehetett volna) arra a következtetésre jutni, hogy jelen ügyben a kiskorú indítványozó személyesen eljárva is kérhetne alapjogi jogvédelmet az Alkotmánybíróságtól.
- [82] Mindezekén túl maga a szülői hozzájáruló nyilatkozat is súlyos formai hiányosságban szenved, az ugyanis a törvényes képviselő nevének, telefonszámának és e-mail címének kívül a szülő személyazonosításra alkalmas adatait nem tartalmazza.

- [83] Ezek alapján úgy gondolom, hogy az Alkotmánybíróságnak a panaszindítványt már eleve arra tekintettel vissza kellett volna utasítania, hogy az indítványozónak nem állt fenn az Abtv. szerinti indítványozói jogosultsága.
- [84] 3. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján akkor terjeszthető elő kivételesen alkotmányjogi panasz, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [85] A többségi döntés a kiskorú indítványozó érintettségét pusztán arra hivatkozással állapította meg, hogy ő tanköteles diák, és ennek alátámasztására érvényes diákigazolványának másolatát csatolta. Mindezek alapján a határozat III.3. pontja (Indokolás [17]–[19]) szerint jelen ügyben az indítványozó közvetlen érintettsége megállapítható volt.
- [86] Az Alkotmánybíróság következetes joggyakorlata alapján azonban az ún. kivételes vagy közvetlen panasz tekintetében különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, vagyis annak, hogy a panaszos által alaptörvény-ellenesnek ítélt jogszabály a panaszos személyét, konkrét jogviszonyát közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintő rendelkezést állapít meg, és ennek következtében a panaszos alapjogai sérülnek.
- [87] Az Abtv. 26. § (2) bekezdés szerinti személyes, közvetlen és aktuális érintettség megállapításához azonban a panaszosnak egyértelműen igazolnia kellett volna, hogy van-e/ volt-e a tulajdonában az adott korlátozás alá eső eszköz. A kiskorú személyek – így az iskolás korú gyermekek – közül ugyanis sokan nem tulajdonosai, csak használói a mobilkészülékeknek, a tulajdonosok általában a szülők maradnak és a használatához szükséges előfizetői szerződésnek is ők az alanyai. Jelen ügy indítványozója nem igazolta, hogy mobiltelefonnak tulajdonosa-e egyáltalán vagy csak szívességi használója, akinek a használati jogát átmenetileg és időről időre korlátozza a támadott szabályozás. Ez utóbbi adott esetben a tulajdonos szülő tulajdonhoz való joga érintettségét vethetné fel (azt a személyt korlátozza a jogszabály a használatban, akinek a tulajdonos átengedte használatra az eszközt.). Mindezt a közvetlen panasz befogadásához, elbírálásához az indítványozónak – dokumentumokkal alátámasztva – tisztáznia kellett volna.
- [88] Az Alkotmánybíróság főtítkára hiánypótló felhívásában külön felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy az érintettség megállapításának feltétele, hogy a panaszos által alaptörvény-ellenesnek ítélt jogszabály az ő személyét, konkrét jogviszonyát közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintő rendelkezést állapítson meg, és ennek következtében a panaszos alapjogai sérüljenek. A főtítkár külön kihangsúlyozta, hogy az érintettség igazolására vonatkozó dokumentumokat, illetve azok másolatait hiánypótlás keretében mellékelni kell az indítványhoz.
- [89] Ezzel szemben az indítványozó az alapindítványhoz képest a főtítkári hiánypótló felhívás ellenére sem csatolt semmilyen további dokumentumot az érintettségének megfelelő igazolására, emiatt az Alkotmánybíróságnak az indítványozó érintettségét nem lett volna lehetősége megállapítani.
- [90] 4. Az alkotmányjogi panasz álláspontom szerint az Abtv. 29. § szerinti feltételeknek sem felel meg.
- [91] A többségi döntés ennek a feltételnek a fennállását csupán az indítványozó azon állítására alapozza, miszerint „a támadott jogszabályok aránytalanul korlátozzák a tulajdonhoz való jogát”. Erre tekintettel a határozat indokolásának III. rész 5.2. pontja (Indokolás [32]–[33]) szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekinthető, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezések összhangban állnak-e az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével.
- [92] Ehhez képest az Alkotmánybíróság 1990-es évektől kezdve kialakított – és azóta is követett – gyakorlata abból indul ki, hogy „az alkotmányos tulajdonvédelem nem azonos a polgári jogi tulajdonvédelemmel.” A tulajdonhoz való jog tartalmának legalaposabb kifejtését a 64/1993. (XII. 22.) AB határozat tartalmazza, melynek 2012 utáni alkalmazhatóságát az Alkotmánybíróság számos határozata megerősítette [lásd például: 18/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [26]; 25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [59]].
- [93] Eszerint a tulajdonhoz való jog fogalma „nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványaival, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 369, 179.].
- [94] Ugyanakkor a tulajdonhoz való joggal összefüggő alkotmánybíróági joggyakorlat kapcsán érdemes rámutatni arra is, hogy az Alkotmánybíróság még működése kezdetének legelső éveiben az alkotmányjogi értelemben vett tulajdon tartalmát azonosította a polgári jogi részjogosítványokkal: a birtoklás, használat és rendelkezés jo-

gával. E szerint az egyes részjogosítványok korlátozásánál is lehet vizsgálni a szükségességet illetve az arányosságot [lásd: a 7/1991. (II. 28.) AB határozatot]. Később azonban, a már idézett 64/1993. (XII. 22.) AB határozattal ezt a nézetet meghaladta, és egyúttal elválasztotta az alkotmányjogi értelemben vett tulajdont (tulajdonhoz való jogot) a polgári jogi tulajdon(jog)tól.

- [95] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Amennyiben ezt a „lényeges tartalmat” a polgári jogi értelemben vett részjogosítványokkal – azaz a birtoklás, használat és rendelkezés jogával – azonosítanánk, akkor a tulajdonhoz való jog lényegében korlátozhatatlan alapjoggá válna.
- [96] Jelen esetben ráadásul a szabad használat jogának csupán időszakos és meghatározott területre vonatkozó korlátozásáról (azaz relatív területi használati tilalomról) van szó, ami nem éri el az alkotmányos tulajdonvédelem szintjét.
- [97] A telefonok tárolása során esetlegesen bekövetkező károkozás kérdése pedig csupán indítványozói feltételezéseken alapul, mivel a panaszos nem igazolta – de még csak nem is állította –, hogy a saját tulajdonában következett-e be a kár, sőt egyáltalán ténylegesen történt-e az adott ügyben bármiféle káresemény. Erre utal, hogy az indítvány ezt eleve feltételes módon fogalmazta meg: „A mobiltelefonok [...] az [...] elzárás során sérülhetnek, elveszhetnek [...]” Márpedig az alkotmányjogi panasz benyújtása feltételekhez kötött, ugyanakkor nem alapulhat feltételezéseken.
- [98] A kárfelelősséggel kapcsolatosan amúgy is egyértelmű az Alkotmánybíróság gyakorlata, miszerint „[a] kötelmi igényből eredő kártérítéshez való jog, illetve kártérítési kötelezettség nem része az alkotmányos tulajdon fogalmának. A tulajdonhoz való jog alkotmányos szintű védelméből nem lehet levezetni a tulajdon polgári jogi sérelmének kártérítési értékgaranciáját, a polgári jogi kártérítés nem a tulajdon alkotmányos értékgaranciája és alkotmányosan nem is kell, hogy az legyen. A kártérítés feltételeinek, esettípusainak, általános és különös alakzatainak, formáinak és mértékének meghatározása a törvényhozó szabadságába tartozik, és önmagában nem alkotmányossági kérdés. A kárviselés kockázatának differenciált polgári jogi kezelését nem lehet az Alaptörvényre visszavezetni.” {3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [28]}.
- [99] A fentiekben kifejtettek alapján az indítvány érdemi elbírálásra *ab ovo* alkalmatlan, így csak az alkotmányjogi panasz visszautasítását tudtam volna támogatni.

Budapest, 2025. április 1.

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3085/2024.

• • •